

TYGODNIK KATOLICKI.

1860.

Grodzisk 3. Sierpnia.

N° 18.

Tygodnik katolicki wychodzi co tydzień w Piątek. Cena prenumeraty 1 Tal. ćwierćrocznie. Listy z zagranicy adresować należy do Grodziska (Graetz, Grand Duché de Posen.) Redakcja odbiera i odsyła korespondencje frankowane. Rękopisy tylko się na wyraźne, poprzednie żądania zwracają. Po użyciu ulegają niezwłocznie zniszczeniu.

O NIEOMYLNOSCI KOŚCIOŁA.

„A ja będę prosił Ojca, a da wam innego pocieszyciela, aby z wami mieszkał na wieki.“ Jan. 14. 16.

(Ciąg dalszy).

A ten kościół boży jest zarazem kościołem chrystusowym, Chrystus albowiem jest jego bezpośrednim założycielem i najwyższą głową, jako czytamy u Mat. 16. 18. „a ja też tobie powiadam, mówi Chrystus do Piotra św. iżś ty jest opoka, a na téjże opoce zbuduję kościół mój, a bramy piekielne nie zwyciężą go. — A Paweł św. powiada w liście do Efezów; Kościele w kościół św. w Panu, na którym też i wy pospółu budujecie się na mieszkanie Bogu w Duchu św.“ 1. 22. i dalej: „aby sam sobie wystawił kościół chwalebny, któryby nie miał zmayı, albo zmarsku, albo czego takowego, ale iżby był święty i niepokalany 5. 27.

PRZEŚLADOWANIE

Chrześcijan w Syrii.

Zdaje się, że wielka i dla całego kościoła katolickiego nader ważna sprawa rozwija się na Libanie. Nie będziemy przesądzać wyroków Opatrzności ani wypadków politycznych, ale mamy sobie za obowiązek czytelnikom tyle z przeszłości przypomnieć, aby przyszłość zrozumieć. Nie chodzi tam tylko o te bolesne ofiary bezpośrednie, które nawpół pogańskiemu mieczowi Druzów ulegają. — Czy ich tam tysiąc lub dwa tysiące padnie, zawsze to bolesna dla katolickiej braci; ale tam chodzi o coś więcej, tam chodzi o wytepienie chrześcijaństwa w południowej części Libanu, tam jeszcze ważniejsze sprawy zagrożone, wpływ katolicyzmu na całym wschodzie. Już go Anglia w rywalizowaniu z Francją znacznie podkopała przed dwudziestu laty zupełnym oddaleniem od rządów i z kraju ochrzczonego po katolicku Beszira Szechaba, dzisiaj ma wytepienie katolicyzmu dalszy krok zrobić i dla tego bacznie zwracamy tam dotąd oko. Francja silnie popiera prześladowanych chrześcijan, Anglia chciałaby usunięciem zupełnym wpływu europejskiego oddać Moronicki katolicyzm na łup Druzów, Beduinów, Mutualisów, którzy sami naprzeciw sobie zawsze w zaciętej stojąc nienawiści, wtedy tylko się łączą, gdy chodzi o walkę z kościołem, którą Anglia pobudza i podtrzymuje w tym tylko celu, by prześladowując kościół, Francji zaszkodzić, by, łamiąc wpływ Francji, upokorzyć kościół. Tak niegdyś Hollendrzy w Japonie, walcząc przeciw Portugalii, Hiszpanii i Francji, położyli koniec świetnym zawiązkom katolickiego kościoła zaszczipionego przez św. Franciszka Xawerego.

KRONIKA.

R Z Y M.

(Koresp.) Z RZYMU 26. Lipca, odbieramy następne wiadomości: Wysły z druku Vetera Monumenta Poloniae et Lituaniae gentumque finitimarum historiam illustrantia. Maximam partem nondum edita ex tabulariis vaticanis deprompta, collecta, ac serie chronologica disposita ab Augustino Theiner — Tomus I. ab Honorio P.P. III. usque ad Gregorium P. P. XII. 1217 — 1409 Romae typis Vaticanis 1860. Pierwszy dokument nosi datę 9. Lutego. 1217. r. jest to list papieski do Władysława księcia kaliskiego winszujący pokój zawartego z Władysławem książęciem polskim. Innym listem z téjże saméj daty Honoriusz III. przyjmuje Władysława III. w opiekę Stolicy apostolskiej. Dokumentów wszystkich jest 1058. Tom ma stronnic 788 in folio — drukowany starannie nawet pięknie, opatrzone jest indeksem do nazwisk osób i miejsca. Wkrótce ogłoszona będzie przedaź pierwszego tomu i subskrypcya na drugi, który ma zamykać dokumenta aż do drugiej połowy XVII. stulecia. Ogromną ważność téj publikacyi oceniają po bliższem rozpatrzeniu wszyscy pracownicy na polu historii polskiej.

W dniu 19. Lipca ks. Semenenko czytał na posiedzeniu akademii katolickiej w Rzymie rozprawę o awerroizmie głównie przeciw błędnym mniemaniom p. Rénan skierowaną.

Malarz nasz Roman Postempski w Rzymie został członkiem akademii papieżkiej Sztuk Pięknych. Tym sposobem będzie należał do oceniania prac konkursowych młodych artystów.

N I E M C Y.

Z AKWIZGRANU 25. Lipca. Wczoraj ukończyła się pielgrzymka do tutejszej kolegiaty, którą już Tygodnik przy rozpoczęciu uroczystości zapowiedział. Nie potrzeba dawać opisu przepychu, wspaniałego nabożeństwa, ozdób całego miasta, processyi prawdziwie unoszących, nacisku do spowiedzi i komunii, licznego zjazdu duchowieństwa, mszy, kazań, obrzędów — mniej więcej wszędzie powtarzają się te same obrazy tak wymownie chwytające za serce wiernego ludu, tak potężnie unoszące serce do Boga: a właściwych dusznych korzyści zbawienia nikłby opisać, nikt wyliczyć nie zdołał; sam Bóg jedyny może policzyć dusze pocieszone, zmartwychwstałe, zbawione. Opiszemy tylko sposób pokazywania relikwii jako rzecz zupełnie tutaj téj uroczystości właściwą. Processya się rozwija, lud z duchowieństwem wśród modlitw z kościoła wychodzi, snuje się i ciągnie ustawiony szereg w coraz ściślejszy kłębek, coraz więcej ludzi, coraz gęściej na dziedzińcu przed kolegiatą, napienia się miejsce zupełnie, wszystkie okna w okolicznych ulicach zajęte, na dachach odkrytych jak w amfiteatrze, pobożne modlą się pielgrzymi, wszystko w cichym porządku. Nareszcie ukazuje się na galerii kolegiackiej kilku księży,

(Koresp.) FRYBURG, 21. Lipca. W kwestyi konkordatu Badeńskiego na nowo rozpoczyna się walka, która może wypadnie zaciętszą, niż była przed zawarciem konwencyi, albowiem rząd uzyskał w izbie deputowanych nadzwyczaj groźnego sprzymierzeńca i kościołowi pod każdym względem nieprzyjazznego. W numerze 4. Tygodnika opowiedziały się historycznie usiłowania Episkopatu prowincyi kościelnej wyższego Renu, a w szczególności skreśliły się zabieg arcybiskupa fryburskiego w celu oswobodzenia kościoła od niesprawiedliwości dokonanych na nim przez władze świeckie. Czego skutkiem po wielu i długich układach była nareszcie konwencya na dniu 28. Czerwca 1859., zawarta między Stolicą apostolską a W. księciem badeńskim. Przez obie strony uroczystie zawarta, stała się dla obudwóch prawem; nadto została ogłoszona z jednej strony przez Bullę papieżką. „Aeterni pastores vicaria,“ i arcybiskupowi do wykonania poruczoną, z drugiej zaś umieszczoną i publikowaną w zbiorze praw, nabyła prawną moc i powagę dla państwa i kościoła. Rząd przyznał ko-

Tygodnik Katolicki

pismo kościelne wychodzi w Grodzisku w Archidiecezyi Poznańskiej od 1go Kwietnia, co tydzień w numerach arkuszowych najściślejszego druku w formacie, na papierze i czcionkami jak drugostronna próba i kosztuje rocznie w kwartalnych terminach przedplaty 4 Talary w pruskim kurancie po 1 Talarze na kwartał.

Uzyskawszy od wysokiego c. k. ministerstwa debit pocztowy w całej monarchii austriackiej, polecamy pismo nasze duchowieństwu polskiemu tamecznych diecezyi, oświadczając, iż odtąd wszystkie c. k. urzędy pocztowe przedplatę przyjmować będą. — W spisie pism przez c. k. urzędy pocztowe debitowanych stoi Tygodnik Katolicki zapisany (Vierter Nachtrag zum ausländischen Zeitungs-Preis-Verzeichnisse, giltig vom 1. Jänner 1860 pag. 1. *In polnischer Sprache* Nr. 7.) na stronie pierwszej czwartego dodatku wiersz ostatni od dołu Nr. 7. — Zachowano dla diecezyi tamecznych dostateczną liczbę egzemplarzy kwartału pierwszego i numerów już ogłoszonych bieżącego kwartału. — Przy wszelkich zapisach upraszamy wyraźnie dodać, czy zapis ściąga się do kwartału od 1. Kwietnia do 1. Lipca czy od 1. Lipca i nadal, lub czyli abonent obu tych żąda kwartałów.

Grodzisk 5. Sierpnia 1860.

Wydawca odpowiedzialny i właściciel Tygodnika

X. PRUSINOWSKI.

